

освітян необхідно достатню увагу приділяти не лише теоретичній обізнаності з педагогічної комунікації, а надзвичайно важливо прагнути розвинути у них комунікативні уміння та практичні навички професійної діяльності.

Для досягнення цієї мети доцільним буде залучення студентів до активної комунікативно-мовленнєвої діяльності, партнерської взаємодії у процесі вивчення різних психолого-педагогічних дисциплін; створення в майбутніх освітян внутрішньої мотивації та спонукання їх до постійного самовдосконалення комунікативної культури. Успішність формування комунікативної культури залежить також від раціонального застосування активних форм організації навчально-пізнавальної роботи, інтерактивних методів навчання: дискусії, ділові ігри, тренінги, моделювання комунікативно-професійних ситуацій тощо.

Підсумовуючи, важливо наголосити, що сьогодні вкрай необхідна перебудова системи підготовки фахівців освітньої галузі, професійно компетентних, комунікативно культурних, здатних досягти очікувані педагогічні результати засобами продуктивної комунікативної взаємодії. Формування комунікативної культури майбутніх фахівців освітньої галузі є складним багатоаспектним процесом науково-пізнавальної, практичної і контрольної-рефлексивної діяльності, ефективність якої обумовлена багатьма чинниками, одним з яких є упровадження практикумів з комунікативної культури, спрямованих на набуття комунікативного досвіду у процесі моделювання реальних професійних умов спілкування, вирішення комунікативних задач, комунікативних тренінгів.

Список використаних джерел

1. Лузянина Л.Л. Коммуникативная культура учителя и педагогические условия ее развития / Л.Л. Лузянина // Вестник Омского государственного университета – 2002. – Выпуск 3. – С. 93–96.
2. Туркот Т.І. Педагогіка та психологія вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Туркот Т.І., Коновал О.А. – Херсон: Олді-плюс, 2017. – 466 с.

ФЕНЧАК Л.М.,
ЛЮБКА Н.І.,
Мукачівський державний університет, Україна

ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНИЙ АСПЕКТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ ОСВІТНІХ РЕФОРМ

Сьогодні в школі виникла необхідність інтегрування і втілення в практику принципово нових педагогічних ідей, концепцій, методик, технологій, у центрі яких – особистість дитини з її потребами й інтересами, життєвими цінностями. Адже найважливіша справа будь-якої школи – турбота про здоров'я учнів. Від здоров'я, гарного самопочуття і бадьорості дітей залежить їх духовне життя, розумовий розвиток, рівень навчальних досягнень, світосприйняття, віра у свої сили.

Проблема збереження здоров'я учнів була і залишається актуальною, оскільки все менше дітей, які приходять, навчаються і закінчують школу є здоровими. Саме

тому важливою складовою освітнього процесу в школі є формування мотивації до збереження і зміцнення здоров'я школяра.

Формування позитивного ставлення до власного здоров'я та позитивної мотивації на здоровий спосіб життя – це цілеспрямований процес сприяння дітей в усвідомленні ними здоров'я як найвищої життєвої цінності, переконання у потребі дбати про своє здоров'я шляхом дотримання правил здорового способу життя, включення у процес його індивідуальних можливостей та здібностей. [1]

На думку педагогів, науковців та дослідників у сфері медицини людина сама має дбати про себе. Адже від природи вона отримує 20% здоров'я, а решта залежить від спадковості й способу життя. Недаремно видатний український педагог В.Сухомлинський зазначав: «Турбота про здоров'я – це найважливіша праця вихователя. Від життєрадісності, бадьорості дітей залежить їхнє духовне життя, світогляд, розумовий розвиток, міцність знань, віра в свої сили. Якщо виміряти всі мої турботи, то добра половина з них – про здоров'я». [3 с.140] Дитина має жити в світі доброти і краси, а вчителі, всі свої сили спрямовувати на виховання добра в свідомості учнів, бо вони – майбутнє країни. «Правильне виховання – це наша щаслива старість, погане виховання – це наше майбутнє горе, це наші сльози, це наша провина перед іншими людьми, перед усією країною», – зазначив А.С. Макаренко [4]

В умовах створення нової української школи (НУШ), вирішення цієї проблеми забезпечується через формування ключових компетентностей, необхідних кожній сучасній людині для її успішної життєдіяльності. Згідно «Порадника для вчителя: Нова українська школа», компетентність визначається як «динамічна комбінація знань, способів мислення, поглядів, цінностей, навичок, умінь, інших особистих якостей, що визначає здатність особи успішно провадити професійну та/або подальшу навчальну діяльність» [5].

Серед десяти головних компетентностей НУШ є наступна: «Екологічна грамотність і здорове життя. Уміння розумно та раціонально користуватися природними ресурсами в рамках сталого розвитку, усвідомлення ролі навколишнього середовища для життя і здоров'я людини, здатність і бажання дотримуватися здорового способу життя» [6].

На уроках необхідно намагатись створити для кожної дитини ситуацію успіху, добираючи диференційовані завдання. Відомо, що музика впливає на поведінку дитини. Вона здатна стимулювати роботу мозку, підвищувати засвоєння матеріалу, коригувати емоційний стан, а вдало підібрана мелодія – навіть активізувати наявні резерви на уроках мистецтва, трудового навчання, основ здоров'я. Щоб діти на уроках були зосереджені, уважні, щоб їм було цікаво говорити, слухати, щоб вони могли одержати зворотну реакцію, – використовують різні навчальні технології: робота в парах, у групах, інтерв'ювання. Серед важливих засобів збереження здоров'я – активний відпочинок, зокрема, на природі. Він знімає втому та відновлює працездатність, покращує роботу серцево-судинної та інших систем. Тому зі своїми учнями та їхніми батьками ми часто буваємо на природі.

Поняття «здоровий спосіб життя» розглядається у співвідношеннях тріади: здоров'я – здоровий спосіб життя – культура здоров'я. Найважливішими

педагогічними умовами, які сприяють формуванню здорового способу життя, мотиваційно-ціннісного ставлення до збереження та зміцнення здоров'я дітей є: – суб'єктивний показник – врахування особистісного фактора, який відіграє особливу роль у формуванні культури здорового способу життя; – організація навчально-виховного процесу шляхом удосконалення змісту освіти за допомогою включення системи здоров'язберігаючих знань і умінь; – необхідність зосередження зусиль на формуванні відповідного ставлення з боку суспільства до навчальних закладів різного рівня як таких, що мають на меті, поряд із іншими завданнями, навчити дітей бути здоровими; – краще розвивати профілактичну роботу серед молоді [1].

Завдання вчителя – допомогти дітям максимально реалізувати свої здібності й таланти. А для цього їм треба бути здоровими, тобто щоденно піклуватися про здоров'я, наполегливо працювати над собою. І тому саме вчитель має сумлінно виконувати благородну історичну місію – вчити й виховувати нові покоління громадян України – генофонд української нації.

Отже, розв'язання проблеми збереження і зміцнення здоров'я всіх учасників освітнього процесу в сучасних умовах інтенсифікації навчання можливе шляхом формування здоров'язбережувального простору. Здоров'язбережувальні технології навчання і виховання школярів мають забезпечити високий рівень психосоматичного здоров'я, розумової працездатності, формувати мотивацію до ведення здорового способу життя та виховувати високу культуру здоров'я.

Список використаних джерел

1. Бережна Т. Школа сприяння здоров'ю. Мода чи веління часу? / Т. Бережна // Директор школи. – 2006. – № 47. – С. 22.
2. Іванова Л.І. Підготовка майбутніх вчителів з позицій здоров'язбережувальної освіти / Л.І. Іванова, Л.П. Сущенко // Реалізація здорового способу життя – сучасні підходи / за заг. ред. М.Лукачченка, Ю.Шкретія, Е.Боляха, А. Матвєєва. – Дрогобич : КОЛО, 2005, – с. 489–493.
3. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг. ред. Бібик Н. М. К.: Плеяди, 2017. 206 с.
4. Нова українська школа / Концептуальні засади реформування середньої школи. Упоряд. Гриневич Л., Елькін О., Калашнікова Світлана та ін. К.: 2016. 34 с.

ФЕРШАЛ Д.В.,
ЛАВРЕНОВА М.В.,
Мукачівський державний університет, Україна

РОЛЬ І МІСЦЕ ІНТЕГРАЦІЇ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Одним з найголовніших завдань сучасної української школи є всебічний розвиток та виховання особистості через формування в учнів бажання і вміння вчитися, повноцінних мовленнєвих, читацьких, обчислювальних умінь і навичок відповідно до пізнавальних можливостей дітей молодшого шкільного віку. Теоретики і практики початкового навчання постійно шукають нові шляхи удосконалення навчально-виховного процесу. Таким шляхом є проведення уроків на основі інтеграції матеріалу.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>